

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Донбаська державна машинобудівна академія
Освітня програма	36727 Математика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

16.11.2021 р.

Справа № 1547/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуючий,
Андрощук Ігор Петрович,
Гавриленко Тетяна Леонідівна,
Демченко Олена Петрівна,
Коваленко Наталія Володимирівна,
Коренева Інна Миколаївна,
Лобода Дмитро Олександрович,
Носаченко Володимир Миколайович,
Огнистий Андрій Володимирович,
Попович Анжеліка Станіславівна,
Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Ровенська Ольга Геннадіївна – гарант ОП,
Гулівата Інна Олександрівна – керівник експертної групи,
Швай Ольга Леонідівна – член експертної групи,
Маслюк Ірина Олексіївна – член експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Донбаська державна машинобудівна академія
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36727
Назва ОП	Математика
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.04 Математика
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ГЕР не погоджується із висновком ЕГ щодо чіткості цілей ОП та їхньої відповідності місії ЗВО. Зокрема, у формулюванні місії академії зазначається про підготовку «творчих, висококваліфікованих і конкурентоспроможних кадрів для підприємств...», «креативних фахівців в галузі технічних, природничих та суспільних наук для вирішення актуальних наукових питань»... Таким чином, в місії ЗВО не йде мова про підготовку кадрів для закладів загальної середньої освіти та у галузі 01Освіта/Педагогіка. Цілі ОП є 1) нечіткими: не визначено для якого рівня загальної середньої освіти здійснюється підготовка фахівців; 2) невідповідними другому (магістерському) рівню, оскільки передбачають «опанування загальних засад методології наукової та професійної педагогічної діяльності» та «оволодіння методологією дослідницької діяльності», що відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти відповідно до ст.5 ЗУ «Про вищу освіту». Разом з тим інтегральна компетентність передбачає застосування здобутих компетентностей у основній (базовій) школі, що відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти. Формулювання предметної області ОП не дозволяє чітко уявити її спрямованість: «Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність – 014 Середня освіта (математика)», тому доцільно деталізувати, вказати об'єкти вивчення/діяльності, окреслити теоретичний зміст, методи, технології, інструменти та обладнання тощо. Фокус ОПП та її особливості акцентують увагу також і на підготовці фахівців для вищої освіти, що виходить за межі предметної області спеціальності 014 Середня освіта». ГЕР повністю погоджується з ЕГ щодо необхідності перегляду придатності випускників до працевлаштування. Придатність до працевлаштування в ОП 2020 р. подана занадто широко. У переліку вказано занадто об'ємний список первинних посад, частина з яких не відповідає предметній області спеціальності, а інша частина – не забезпечується освітніми компонентами. Зокрема, зазначено: викладач закладу вищої освіти (викладач математичних дисциплін); викладач професійно-технічного навчального закладу; викладач професійного навчально-виховного закладу; молодший науковий співробітник (педагогічна освіта); методист; лектор; асистент актуарія; керівник аматорського дитячого колективу (математичного гуртка, студії та ін.).» Відповідно і потребує корегування кваліфікація, що надається випускникам: доцільно її визначити в межах предметної області спеціальності. Потребує уточнення зазначений в ОП 2020 року освітній рівень відповідно до Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя, що надає опис восьми прийнятих у ЄС кваліфікаційних рівнів (в ОП вказаний 8 рівень). У справі наявні 3 рецензії на ОП (три з них без дат підписання), від стейкхолдерів, що належать до категорій роботодавці (2 рецензії) та академічна спільнота (2 рецензії), що не дозволяє чітко встановити відповідність рецензій та освітніх програм. Відсутня інформація про контингент здобувачів ОП, що вступили на навчання у 2021 році.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Зі звіту ЕГ зрозуміло, що ЗВО здійснив вивчення потреб стейкхолдерів у процесі визначення цілей та програмних результатів ОП. Проте всі наведені ЕГ факти стосуються ОПП 2021 року. Відтак, з аналізу відомостей самооцінювання

та звіту ЕГ не можна зробити висновок про урахування позицій стейкхолдерів у процесі визначення цілей та програмних результатів ОПП 2020 року.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП складає 90 кредитів, 24,5 з них (27,2%) - вибіркові.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОПП структурована на обов'язкову та вибіркову частину, немає поділу на цикли загальної і професійної підготовки. Проте в навчальному плані виокремлюються обов'язкові дисципліни цих циклів. ОПП має достатню гуманітарну підготовку, що забезпечується ОК1, ОК2. Проте немає освітніх компонентів, спрямованих на формування світоглядних і громадянських якостей випускника (філософського спрямування). ГЕР підтримує зауваження ЕГ щодо необхідності удосконалення структурно-логічної схеми ОПП. ГЕР погоджується із зауваженнями ЕГ щодо недостатнього досягнення заявлених результатів навчання та цілей ОПП: зокрема ПРН3, ПРН12 тощо. Основні освітні компоненти частково дозволяють досягти цілей і ПРН, зокрема ПРН3 забезпечується ОК5, у змісті якої відсутні теми з методики навчання основ економіки. ПРН12, який забезпечується ОК5, ОК6, ОК7, ОК11, ОК12 не передбачають вивчення основних підходів, теорій та концепцій економіки, а мета роботи зазначена в ОК9 "...самостійного вивчення методології, методики та програмних інструментів побудови економіко-математичних моделей прогнозування математичних та економічних процесів..." не є реалістичною для вивчення за 1 кредит. Зміст освітніх компонентів, які забезпечують ПРН13 не містять розділів щодо практичного використання математичного апарату у природничих науках, інженерних та економічних дослідженнях.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП виходить за межі предметної області спеціальності: наскрізно в ОПП наявні освітні компоненти та теми в ОК, що розкривають особливості освітнього процесу у вищій школі (ОК3 «Психолого-педагогічні засади управління освітнім процесом», ОК11 «Виробнича педагогічна практика (у закладах вищої освіти)», ПРН6 «Виділяти різні теорії в області наукового менеджменту та ділового адміністрування, інструменти та стратегії, виконувати посадові обов'язки з управління освітнім процесом, вміти використовувати державні документи з питань виховання та освіти». Разом з тим зміст обов'язкових освітніх компонентів слабо корелює із змістом шкільного курсу математики (10-11 клас) та економіки (профільний рівень, 10-11 клас). Зокрема, відсутні обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують предметну підготовку вчителя економіки, предметна підготовка вчителя математики забезпечується лише частково нормативними ОК. Як результат, ОПП не дозволяє досягнути цілей навчання і забезпечити якісну підготовку вчителів математики та економіки для старшої школи.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП передбачає вибір дисциплін однієї із двох дисциплін із шести блоків, які входять до різних циклів (1 блок до циклу загальної підготовки, 5 – професійної). Спостерігається невідповідність навчального плану освітньої програми: навчальний план передбачає можливість вибору дисципліни загальної підготовки із інших ОП ДДМА.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Обсяг практичної підготовки в ОПП 2021 року складає 34,5 кредитів: 10,5 кредитів педагогічної практики та 24 кредита – підготовки магістерської роботи. Практична педагогічна підготовка представлена двома практиками: ОК8 Виробнича педагогічна практика (у середній школі)-4,5 кредита та ОК11 Виробнича педагогічна практика (у закладах вищої освіти) – 6 кредитів. Попри значний обсяг практичної підготовки зазначаємо, що вона не дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності відповідно до отримуваної здобувачами спеціальності. Зокрема практика у ЗЗСО – лише 4,5 кредита (3 тижні). ЕГ у процесі візиту до ЗВО з'ясовано, що практика здобувачів проходила з 05.04.2021 по 12.06.2021 (один день на тиждень), що не відображено у графіку освітнього процесу у НП. Аналіз змісту робочої програми ОК8. Виробнича педагогічна практика (у середній школі) свідчить про переважну спрямованість її мети та змісту на ЗВО, а не ЗЗСО. Наприклад в РП ОК8 зазначається: «Педагогічна практика виступає органічною складовою єдиного навчально-виховного процесу, психолого-педагогічної та методичної підготовки майбутнього викладача, пов'язуючи теоретичне навчання магістранта у вузі з його майбутньою самостійною роботою в ЗВО. Педагогічна практика як форма професійного навчання у виші проводиться в умовах, максимально наближених до професійної діяльності: діяльність магістрантів у період практики є аналогом професійної діяльності викладача, організовується в реальних умовах ЗВО...». У програмі цієї практики завдання 4, 7-10, спрямовані на ЗВО, їх не можливо виконати в умовах ЗЗСО. Звіт студента з практики, поданий ЗВО на запит ЕГ, та зі звіту ЕГ (результати опитування фокус-груп) засвідчує, що за весь період проходження практики у ЗЗСО студент провів 1 урок алгебри, 1 урок геометрії і 1 виховний захід. Проведення уроків економіки не передбачається. Проте, у програмі практики (Додаток А) передбачається проведення 10 уроків математики та 2 уроків економіки. Отже, фактично реальний зміст практики у ЗЗСО не відповідає програмі практики. У відповіді ЗВО на запит ЕГ зазначається, що всі здобувачі ОПП вступили з інших освітніх програм і не мають відповідно кваліфікації вчителя математики та економіки за ОС «бакалавр». Відповідно така практика, що проводиться 1 раз на тиждень (без відриву від навчання) не може забезпечити формування професійних компетентностей вчителя математики та економіки. Зміст практики ОК11 Виробнича педагогічна практика (у закладах вищої освіти) виходить за межі предметної області спеціальності 014 Середня освіта. Аналіз змісту програм виробничих практик засвідчив, що він не адаптований до організації практичної підготовки здобувачів в умовах карантину і дистанційного навчання.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма містить достатні можливості та необхідну кількість освітніх компонентів, що спрямовані на формування соціальних навичок здобувачів.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Аналіз ОПП 2021 року, відомостей самооцінювання дозволяє підтвердити висновок ЕГ щодо часткового урахування вимог Професійного стандарту. Зокрема, аналіз змісту ОПП 2021 року, звіту ЕГ та відповідей ЗВО на запит ЕГ дозволяє констатувати, що кореляція загальних компетентностей ОПП із загальними компетентностями Професійного стандарту загалом наявна. Проте потребує посилення висвітлення в ОПП лідерської компетентності, зазначеної у Професійному стандарті. Щодо професійних компетентностей, то посилення потребує висвітлення в ОПП та змістове наповнення в ОК формування предметно-методичної компетентності. Серед фахових компетентностей ОПП відсутні інклюзивна, здоров'язбережувальна, рефлексивна компетентності.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Аналіз навчального плану засвідчує, що аудиторне навантаження здобувачів у 1 семестрі складає 23 години на тиждень, що перевищує норму (18 годин). Крім того, ЗВО на запит ЕГ зазначає, що опитування здобувачів освіти стосовно навантаження не проводилося. Відтак, на підставі опитувань фокус-груп, ЕГ зробила висновок про реалістичність та рівномірність фактичного навантаження.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому оприлюднені на офіційному сайті ЗВО за посиланням <https://cutt.ly/hEgaj2h>, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Аналіз змісту Програми вступного випробування з фахового вступного випробування на навчання за освітньою програмою ([http://www.dgma.donetsk.ua/docs/abiturient/2020/vstupni/magistr/osnovni/014%20%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%Bo%20\(%D0%BC%D0%Bo%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%Bo%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%Bo\).pdf](http://www.dgma.donetsk.ua/docs/abiturient/2020/vstupni/magistr/osnovni/014%20%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%Bo%20(%D0%BC%D0%Bo%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%Bo%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%Bo).pdf)) засвідчив, в ній не враховано особливості самої освітньої програми. У змісті повністю відсутні теми психолого-педагогічного спрямування, хоча вступ здійснюється на спеціальність 014 Середня освіта.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Запропоновані методи та форми діяльності здобувачів на практиці не забезпечують цілей практики. У робочій програмі Виробничої педагогічно практики (у середній школі) як зразок оформлення конспекту уроку для 11 класу подано урок, що не відповідає ні за темою шкільного курсу математики, ні за віковим особливостями учнів (Додаток Ж). В додатку; Додаток К висвітлює зразок виконання завдання, що не входить до предметної області спеціальності (Оцінка діяльності підприємства) тощо.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ЕГ у своєму звіті робить зауваження про те, що «силабуси ОК, не розміщені у вільному доступі на сторінці кафедри математики та моделювання, що суперечить Положенню про силабус навчальної дисципліни у Донбаській державній машинобудівній академії (<https://cutt.ly/oEFSeqD>). Проте аналіз контенту сайту академії під час акредитації засвідчив наявність оприлюднених робочих програм і методичних рекомендацій з нормативних та вибіркових дисциплін (<http://www.dgma.donetsk.ua/metodichne-zabezpechennya-osvitno-profesiyna-programa-serednya-osvita-matematika.html>) У деяких робочих програмах навчальних дисциплін відсутній якісний опис критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, є лише шкала оцінювання результатів навчання здобувачів (наприклад, ОК «Теорія функцій», «Функціональний аналіз», «Основи фундаментальних досліджень», «Хмарні технології та STEM-освіта», тощо). Тож здобувачі дещо обмежені в інформації щодо критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

У відомостях самооцінювання ЗВО зазначає, що «На кафедрі діє студентський науковий гурток «Математичні студії», призначений для організації дослідницької роботи з математики студентів Донбаської державної машинобудівної академії». Проте ЕГ під час інтерв'ювання з'ясувала, що здобувачі вищої освіти даної ОП виявилися не поінформованими про наукові гуртки, що діють на факультеті.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

І у відомостях самоаналізу ЗВО, і у звіті ЕГ зазначається, що «протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків порушення академічної доброчесності серед здобувачів ОП не було». Разом з тим, ЕГ з'ясувала, що здобувачі «мають слабку інформованість про інші види академічної недоброчесності, окрім плагіату».

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз матеріалів справи, звіту ЕГ, відомостей самооцінювання, та інформації на сайті кафедри та відповіді ЗВО на проєкт висновку ГЕР засвідчив недостатній обсяг у справі інформації про відповідність окремих НПП (С.Загребельний, О.Костіков).

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

На погляд ГЕР варто було б залучати роботодавців та професіоналів-практиків до організації освітнього процесу та проведення навчальних занять на умовах оплати праці.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

На позитивну оцінку заслуговує Центр IT-рішень ДДМА започаткований за підтримки ЄС у рамках Програми ООН, оснащений сучасним обладнанням та засобами навчання (ліцензійне програмне забезпечення в т.ч. на математичні пакети, такі як MathCad, MathLab, SMath Studio). Проте відсутня інформація про матеріально-технічне забезпечення психолого-педагогічних дисциплін (Основи лекторської майстерності, Сучасний урок економіки, Сучасні проблеми математичної та економічної освіти, Професійна етика, Психолого-педагогічні засади управління педагогічним процесом тощо): у справі зазначено, що «не потребує» матеріально-технічного забезпечення. З цим твердженням категорично не погоджуємося і вважаємо, що без використання сучасних засобів навчання у ЗВО досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання є неможливим (особливо для дисциплін педагогічного та методичного спрямування). Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають критерію, проте не мають інноваційний/взірцевий характер. У звіті ЕГ та відомостях СО відсутня інформація за критерієм 7 про інноваційні/взірцеві практики. Натомість зазначається: «На ОП в процесі навчання таких дисциплін використовується стандартний матеріально-технічний набір», що на думку ГЕР не можна трактувати як інноваційність, винятковість і надзвичайність ОП.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР підтримує всі зауваження ЕГ.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Потребує уточнення мета ОП та узгодження з місією академії. 2. Необхідно деталізувати опис предметної області ОП, зазначивши об'єкти вивчення та діяльності, теоретичний зміст предметної області тощо. Чітко зазначити фокус ОП, що дозволить би відрізнити ОП від інших аналогічних програм. 3. Уточнити професійну кваліфікацію, що присвоюється здобувачам та переглянути придатність до працевлаштування. 4. Розробникам ОП доцільно під час перегляду освітньої програми з'ясувати думку безпосередньо зацікавлених представників стейкхолдерів – роботодавців, і отримати рецензії на ОП від представників ЗЗСО. Мобілізувати залучення здобувачів та роботодавців із закладів середньої освіти до аналізу та перегляду освітньої програми. 5. Дотримуватися визначених ЗВО процедур перегляду і затвердження ОП, надаючи можливість всім зацікавленим сторонам своєчасно ознайомлюватися із новою затвердженою ОП (до початку вступної кампанії). Під час перегляду та оновлення ОП активніше залучати стейкхолдерів до обговорення та формулювання програмних результатів навчання ОП. 6. Потребує уточнення перелік загальних і фахових компетентностей ОП відповідно до Професійного стандарту вчителя ЗЗСО. 7. Продовжити практику аналізу та врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Здійснити розподіл ОК в ОПП на цикли загальної та фахової підготовки. Забезпечити належний рівень формування світоглядних та громадянських якостей випускників. 2. Удосконалити структурно-логічну схему ОПП. 3. Посилити змістове наповнення ОП щодо забезпечення формування компетентностей майбутнього вчителя математики та економіки, забезпечити досягнення всіх ПРН дисциплінами обов'язкової складової ОПП. 4. Забезпечити кореляцію змісту професійної підготовки здобувачів до змісту шкільних курсів «математика» (10-11 класи) та «Економіка» (10-11 класи). 5. Передбачити збільшення обсягу практичної педагогічної підготовки у ЗЗСО для формування належного рівня педагогічних умінь здобувачів. 6. Увідповіднити зміст ОПП та зміст практики відповідно до предметної області спеціальності 014 Середня освіта та кваліфікації, що присвоюється. Забезпечити проходження педагогічної практики у ЗЗСО з відривом від навчання. 7. Скорегувати зміст практичної підготовки відповідно до мети ОПП. 8. Забезпечити широку можливість формування індивідуальної траєкторії здобувачів, розширити перелік вибіткових курсів. 9. Забезпечити подальше узгодження ОПП із вимогами Професійного стандарту за професією вчитель закладу загальної середньої освіти, зокрема врахувати необхідність формування культурної, лідерської, предметно-методичної, інклюзивної, здоров'язбережувальної, рефлексивної компетентностей. 10. Розглянути можливість запровадження дуальної форми освіти за цією ОП. 11. Продовжувати опитування студентів, забезпечити оприлюднення та врахування результатів цих опитувань під час наступного перегляду ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Ураховувати особливості ОП у правилах прийому на навчання та вимогах до вступників. 2. Заохочувати здобувачів вищої освіти та НПП до участі у програмах академічної мобільності. 3. Більше уваги приділити популяризації неформальної освіти серед здобувачів за цією ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Забезпечити доступність інформації про зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання освітніх компонент на сайті кафедри. 2. Привести у відповідність зміст всіх освітніх компонентів предметній сфері ОПП, переглянути програми педагогічних практик. 3. Посилити інформування здобувачів про наявні наукові гуртки на кафедрі. 4. Посилити як міжнародну, так і внутрішню академічну мобільність учасників освітнього процесу на основі дистанційних технологій навчання, участь у грантових програмах. 5. Проводити регулярні опитування здобувачів за ОП для отримання точних даних про якість викладання на ОП. Здійснювати ретельне опрацювання та обговорення на засіданнях групи забезпечення результатів опитувань здобувачів щодо якості викладання за освітніми компонентами. 6. Регулярно оновлювати робочі програми дисциплін / силабуси, забезпечити включення в них актуальної і сучасної інформації, джерел, що видані за останні 5 років.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Переглянути робочі програми навчальних дисциплін та силабуси і доповнити критерії оцінювання якісними показниками. 2. Своєчасно оприлюднювати на сайті ЗВО Програму державної атестації. 3. Продовжити роботу з удосконалення механізму перевірки наукових текстів на наявність плагіату та контролю за його дотриманням, а також роботу щодо популяризації академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Забезпечити повну відповідність НПП освітнім компонентам, що викладають. 2. Залучати професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до організації й реалізації освітнього процесу за ОП, зокрема під час проведення аудиторних теоретичних та практичних занять на умовах оплати праці. 3. Залучати всі категорії стейкхолдерів до участі у колегіальних органах управління факультету (у тому числі і у дорадчих).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Продовжити роботу з удосконалення та наповнення матеріально-технічних ресурсів, що будуть спрямовані на підтримання методичної складової практичної підготовки здобувачів. 2. Продовжити роботу ЗВО щодо створення

достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою. 3. Приділяти більше уваги інформуванню здобувачів вищої освіти щодо наявних механізмів вирішення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Дотримуватися процедури перегляду та оновлення ОП 2. Залучати до забезпечення якості освітньої програми та освітнього процесу студентське самоврядування, здобувачів вищої освіти, роботодавців. Розширити коло зовнішніх рецензентів ОПП. 3. Оприлюднювати результати опитувань стейкхолдерів стосовно зауважень та рекомендацій до ОП, вивчати досвід акредитацій споріднених освітніх програм.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Забезпечити своєчасне оприлюднення необхідних документів, розробок, проєктів, силабусів, програм державної атестації, результатів опитувань для отримання повної інформації про ОП.. 2. Підтримувати функціонування зворотного зв'язку під час обговорення проєктів ОП. 3. Періодично висвітлювати результати громадського обговорення задля можливості ознайомлення стейкхолдерів. 4. Оприлюднювати на сайті всі версії освітніх програм, що сприятиме висвітленню їх удосконалення 5. Продовжувати підвищення рівня інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті її корисності для майбутніх, теперішніх здобувачів освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІВНА